

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 22 lutego 2017 r.

Pozycja 37

POSTANOWIENIE z dnia 19 stycznia 2017 r. Sygn. akt Tw 23/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Stanisław Biernat,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym „wniosku” Rady Miejskiej w Alwerni o zbadanie zgodności:

§ 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta oraz zmiany nazwy gminy (Dz. U. poz. 1134) z:

- 1) art. 4 ust. 1 i 2, art. 4a i art. 4b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446);
- 2) art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814),

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu „wnioskowi”.

UZASADNIENIE

W dniu 28 września 2016 r. wpłynęło do Trybunału Konstytucyjnego pismo Burmistrza Gminy Alwernia (dalej: Burmistrz Gminy) z 15 września 2016 r. (znak: RPO512/3/2016), w którym wyjaśniono, że załączona do pisma uchwała nr VIII/38/2016 Rady Miejskiej w Alwerni (dalej: Rada Miejska) z 25 sierpnia 2016 r. stanowi wniosek o stwierdzenie zgodności § 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta oraz zmiany nazwy gminy (Dz. U. poz. 1134; dalej: rozporządzenie z 2016 r.) z art. 4 ust. 1 i 2, art. 4a i art. 4b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446; dalej: ustawa o samorządzie gminnym) oraz art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814; dalej: ustawa o samorządzie powiatowym).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074) do postępowań

przed Trybunałem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: ustawa o TK) stosuje się przepisy tej ustawy. Skoro postępowanie zainicjowane rozpatrywanym „wnioskiem” nie zostało zakończone przed 3 stycznia 2017 r., tj. dniem wejścia w życie ustawy o TK, to wstępne rozpoznanie tego „wniosku” określają przepisy ustawy o TK.

2. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o TK wniosek złożony przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał – w składzie jednego sędziego – bada, czy wniosek pochodzi od uprawnionego podmiotu (art. 191 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 191 ust. 2 Konstytucji), czy spełnia wymagania formalne (art. 47 ust. 1 i 2 oraz art. 48 ust. 1 pkt 1 i art. 48 ust. 2 pkt 1 ustawy o TK), czy nie jest oczywiście bezzasadny (art. 61 ust. 4 pkt 3 ustawy o TK), a także czy nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 1-4 ustawy o TK. Tym samym wstępne rozpoznanie wniosku umożliwia – już w początkowej fazie postępowania – wyeliminowanie spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia.

3. Stosownie do art. 191 ust. 1 pkt 3 Konstytucji organom stanowiącym jednostek samorządu terytorialnego przysługuje kompetencja do inicjowania abstrakcyjnej kontroli norm. Wola rady jako organu kolegialnego znajduje wyraz w podejmowanych przez nią uchwałach. Tryb podjęcia uchwały regulują właściwe przepisy, a treść podjętej uchwały zostaje zapisana w protokole z sesji rady. Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Trybunału Konstytucyjnego uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Trybunału stanowi *conditio sine qua non* wszczęcia postępowania z wniosku tego organu. Dla ustalenia, czy wniosek pochodzi od organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, a nie od osoby fizycznej, która go sporządziła lub podpisała, potrzebny jest dowód, że został on wniesiony na podstawie uchwały tego organu (por. postanowienie z 6 marca 2012 r., Tw 5/12, OTK ZU nr II/B/2014, poz. 666).

4. Trybunał ustalił, że w podjętej uchwale Rada Miejska postanowiła wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem, wyznaczyła jego przedmiot i wzorce kontroli (§ 1), a także powierzyła wykonanie tej uchwały Burmistrzowi (§ 2), którego obowiązkiem jest – zgodnie z art. 30 ustawy o samorządzie gminnym – wykonywanie uchwał rady gminy. Oznacza to, że Burmistrz Gminy został umocowany do sporządzenia i podpisania wniosku, złożenia go w Trybunale oraz – wobec braku szczegółowych rozstrzygnięć – do reprezentowania Rady Miejskiej w tak zainicjowanym postępowaniu. (zob. postanowienie z 22 czerwca 2010 r., Tw 18/10, OTK ZU nr 3/B/2010, poz. 146).

5. Trybunał przypomina, że wszczęcie postępowania następuje na podstawie wniosku uprawnionego podmiotu (art. 56 ust. 1 ustawy o TK).

Skoro Rada Miejska skorzystała z konstytucyjnej kompetencji zainicjowania hierarchicznej kontroli norm i podjęła stosowną uchwałę, to wniosek sporządzony w wykonaniu uchwały – w myśl art. 47 ust. 1 ustawy o TK – powinien zawierać: oznaczenie podmiotu uprawnionego do złożenia wniosku; podanie podstawy prawnej działania podmiotu uprawnionego do złożenia wniosku; oznaczenie rodzaju pisma; określenie kwestionowanego aktu normatywnego lub jego części; wskazanie wzorca kontroli i uzasadnienie.

Ustawodawca rozstrzygnął również w ust. 2 tego artykułu, że uzasadnienie zawiera: przywołanie treści kwestionowanego przepisu wraz z jego wykładnią, przywołanie treści wzorców kontroli wraz z ich wykładnią, określenie problemu konstytucyjnego i zarzutu niekonstytucyjności, a także wskazanie argumentów lub dowodów na poparcie zarzutu niekon-

stytucyjności. Ponadto, we wniosku pochodzącym od organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego należy uzasadnić, powołując przepis prawa lub statutu, że kwestionowany akt normatywny lub jego część dotyczy spraw objętych zakresem działania wnioskodawcy (art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK).

6. Mając powyższe na uwadze, Trybunał stwierdza, że treść pisma Burmistrza Gminy z 15 września 2016 r. jednoznacznie świadczy o tym, iż jest to pismo o charakterze przewodnim do nadesłanej uchwały. Jest zatem oczywiste, że pismo to nie spełnia wskazanych wyżej wymagań stawianych wnioskowi jako pismu procesowemu i dlatego nie może być uznane za realizację uchwały Rady Miejskiej z 25 sierpnia 2016 r. W konsekwencji złożone pismo nie realizuje zamierzonego przez Radę Miejską celu, tzn. nie prowadzi do skutecznego wszczęcia postępowania przed Trybunałem.

Wobec uznania, że pismo Burmistrza Gminy nie jest wnioskiem w rozumieniu przepisów ustawy o TK, Trybunał postanowił o odmowie nadania sprawie dalszego biegu ze względu na niedopuszczalność wydania orzeczenia (art. 59 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 47 ust. 1 i 2 oraz art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK).

7. Na koniec warto zasygnalizować, że abstrakcyjny model kontroli zgodności norm nie wyklucza sporządzenia i wniesienia przez Burmistrza Gminy wniosku, który będzie realizacją woli Rady Miejskiej wyrażonej w uchwale z 25 sierpnia 2016 r. Rada Miejska może również podjąć nową (kolejną) uchwałę, w której rozstrzygnie o tym, że wniosek do Trybunału stanowi załącznik do tejże uchwały. Wówczas umocowanie Burmistrza Gminy ograniczy się do (odpowiednio) podpisania i złożenia wniosku lub reprezentowania Rady Miejskiej w postępowaniu przed Trybunałem.

W tym stanie rzeczy Trybunał postanowił jak w sentencji.